

Manylion y Bid**ADRAN ECONOMI A CHYMUNED (I.T.)****Cyf 1 Adnewyddu Traciau System Silffoedd Symudol – Storfa Llyfrgell Caernarfon £57,350**

Mae'r system Silffoedd Symudol bellach yn 36 oed ac mae'r traciau erbyn hyn wedi gwisgo'n sylweddol, gan achosi i'r silffoedd ddod oddi ar y traciau yn aml. Mae hyn yn sefyllfa sy'n beryglus o ran diogelwch ac iechyd i staff. Mewn un rhan o'r system, mae'r silffoedd wedi cloi yn llwyr ac ni ellir eu symud o gwbl, yn ôl nac ymlaen ac felly, ni ellir nôl llyfrau i gyflenwi archebion gan ddefnyddwyr.

Mae'r Storfa yn cyflawni rôl hanfodol i'r gwasanaeth. Allan o 36,000 cais am lyfrau bob blwyddyn, mae 21% yn cael eu cyflenwi o'r Storfa.

Sut - datrysiad tymor hir i sicrhau fod yr adnodd Storfa yn cyflawni ei llawn swyddogaeth, gan ddarparu offer silffoedd symudol yn y man gwaith ac yn atal risg o ran iechyd a diogelwch.

Sicrhau fod y gwasanaeth Llyfrgell yn medru cyflawni ar gyfer anghenion pobl Gwynedd.

Risgiau - Nid oes modd defnyddio 1 o'r 5 system bellach, gyda risg bydd gweddill rannau o'r system yn mynd yn anweithredol. Mae risg i iechyd a diogelwch pob aelod o staff sy'n defnyddio'r silffoedd, yn arbennig felly o ran straen cefn neu anaf sylweddol os oes silff gyfan yn cwmpo.

Y risg o beidio ymateb yw cyfyngu'n sylweddol ar y gwasanaeth llyfrgell i ddarparu gwasanaeth llyfrgell lawn i drigolion Gwynedd a defnyddwyr eraill gan y byddwn yn methu a chyflenwi ceisiadau. Mae hyn eisoes yn digwydd gyda cheisiadau am lyfrau Cymraeg, ac oherwydd natur y casgliad, yn effeithio ar y sawl sy'n gwneud astudiaethau ymchwil neu addysgol yn benodol. Ni fyddem yn gallu pwrcasu ar y lefel yma o alw am lyfrau ar gais hyd yn oed pe bai'r holl lyfrau sydd eu hangen mewn print ac ar gael.

Os yw'r Storfa yn mynd yn anweithredol, bydd oblygiadau ar gyflogaeth un aelod o staff.

BIDIAU CYFALAF 2019/20**Cyf 2 Cronfa Datblygu Gwirfoddol (CIST Gwynedd) - £50,000**

Mae cymunedau yn wynebu heriau a chyfleoedd wrth ymateb i newidiadau cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd sy'n effeithio arnynt. Mae nifer o grwpiau gwirfoddol yn ymateb i'r heriau hyn drwy gynnal asedau a gweithgareddau lleol. Mae nifer o grwpiau gwirfoddol hefyd yn ymateb i'r cyfleoedd hyn drwy ddatblygu cynlluniau o'r newydd - yn benodol ar hyn o bryd yn y cyd-destun o drosglwyddo asedau o wasanaeth cyhoeddus i reolaeth gymunedol.

Dros y blynyddoedd diwethaf mae'r cyngor, drwy y Gronfa Datblygu Gwirfoddol Cyfalaf wedi cefnogi rhai cymunedau i ddatblygu cynlluniau sydd wedi ymateb i effeithiau y cynlluniau arbedion, a'r cynllun strategol.

Sut – drwy ddarparu grantiau i grwpiau gwirfoddol ar draws y sir i ddatblygu a gwireddu prosiectau cymunedol. Yn benodol, cefnogi prosiectau sy'n ymwneud â'r agenda trosglwyddo asedau a buddsoddi mewn asedau cymunedol lleol.

Risgiau – ni fyddai gan y Cyngor adnodd ar gyfer cyfeirio grwpiau sy'n ymateb i'r agenda arbedion / toriadau.

Cyf 3 Addasu Ystafelloedd Newid yng Nghanolffannau Hamdden Glaslyn a Dwyfor - £12,800

Mae nifer o gwynion wedi eu derbyn gan ddefnyddwyr anabl dros y flwyddyn ddiwethaf ynglŷn â'r ystafelloedd newid yn y ddwy ganolfan uchod. Mae trefniant presennol y gofod yn golygu nad yw wastad yn bosib i ddefnyddwyr anabl cael defnydd o ofod newid sydd yn addas ar gyfer eu hanghenion.

Yng Nghanolffan Glaslyn mae un gofod cyfyng yn cael ei rannu gan deuluoedd a chwsmeriaid anabl. Bydd teuluoedd weithiau'n llenwi'r 3 ciwbicl, fel nad oes modd i gwsmeriaid anabl eu defnyddio.

Yng Nghanolffan Dwyfor mae'r gofod newid i gwsmeriaid anabl hefyd yn goridor ar gyfer teuluoedd i gyrraedd y pwll nofio. Mae hyn wedi arwain at sefyllfaoedd ble mae tadau yn anfwriadol, wedi tarfu ar breifatrwydd cwsmeriaid anabl benywaidd wrth iddyn nhw newid.

Mi fydda'r trefniadau newydd, gyda mwy o ofod newid mewn ciwbicl ar wahân hefyd yn welliant o ran ein trefniadau i deuluoedd a phobl drawsrywiol fydda'n dymuno defnyddio gofod newid preifat.

Sut - bydd addasiadau i'r ystafelloedd newid yn y ddwy ganolfan yn creu gofod fwy, yn un pwrpasol ac ar wahân ar gyfer cwsmeriaid anabl a'u gofalwyr.

Risgiau - mae risg bydd y cyngor yn cael ei herio ar sail Deddf Cydraddoldeb 2010 oherwydd ei fod yn anodd i bobl anabl cael mynediad llawn i'r cyfleusterau hamdden.

Bydd y cyfrifoldebau uchod yn parhau o dan y trefniadau newydd gyda Chwmni Byw'n Iach.cyf, oherwydd ni ellir dirprwyo cyfrifoldeb dros y ddyletswydd cydraddoldeb cyffredinol i sefydliadau allanol sy'n ymwneud â swyddogaethau ar ran y cyngor.

Mae rhesymau iechyd penodol gan rhai cwsmeriaid anabl ac mae methu a chael mynediad yn gallu arwain at broblemau iechyd ychwanegol.

Pryderon o ran diogelu plant ac oedolion bregus a'r bid yn cynnig gwelliant o ran pobl drawsrywiol a mwy na un grŵp sydd â nodweddion gwarchoddedig.

BIDIAU CYFALAF 2019/20**Cyf 4 Gwaith Adfer Brys Strwythurau Parc Glynllifon - £48,000**

Mae maint y safle yn sylweddol iawn gyda rhan helaeth o'r safle yn agored i'r cyhoedd sydd yn denu miloedd o ddefnyddwyr i'r Parc Gwledig bob blwyddyn.

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae nifer o newidiadau wedi eu gweithredu er mwyn gwireddu arbedion effeithiolrwydd. Mae'n fwiad gan yr Adran adolygu trefniadau rheoli Glynllifon i'r tymor hir. Ystyrir mai trefniant interim sydd mewn lle ar hyn o bryd yn hytrach na model cynaliadwy i'r dyfodol.

Mae materion wedi codi yn ystod y 12 mis diwethaf sydd wedi amlygu'r angen am waith adfer brys o fewn y Parc Gwledig. Mae'r rhain yn cynnwys :

- Gwaith atgyweirio brys i strwythurau megis pontydd a llwybrau sydd yn cael eu defnyddio gan ddefnyddwyr y Parc
- Gwaith atgyweirio strwythurau hanesyddol (mae'r Parc wedi ei ddynodi yn Dirlun Rhestredig Gradd 1) rhaedrau a ffosydd
- Adfer llwybrau er mwyn gwella diogelwch a mynediad
- Gwaith tocio coed er mwyn gwarchod diogelwch defnyddwyr y Parc

Prif nod y gwaith yma fyddai cwblhau gwaith adfer brys er mwyn sicrhau nad oes dirywiad pellach yn yr adnoddau hanesyddol dros y blynyddoedd nesaf.

Sut - bydd y gwariant ychwanegol yn darparu adnoddau penodol i ymateb i'r risgiau sydd wedi eu hadnabod sef, gwaith brys i bontydd £16k; mesurau brys i warchod strwythurau hanesyddol £18k; adfer llwybrau £9k; tocio coed £5k.

Rhagwelir y bydd modd cyfeirio adnoddau craidd y Gwasanaeth tuag at weithredu'r mesurau brys.

Risgiau - oblygiadau posib o beidio ymateb :

- Methiant i ymateb i beryglon rhagweladwy
- Tebygolrwydd nad yw'r Cyngor yn gwireddu dyletswydd i ofalu i'r sawl sydd yn cerdded ar y safle
- Risg o ddamwain ar y safle
- Adnoddau annigonol yn arwain at ddirywiad pellach yng nghyflwr asedau hanesyddol
- Cyngor yn agored i gyhuddiadau nad yw gerddi hanesyddol Gradd 1 yn cael eu rheoli a'u gwarchod.